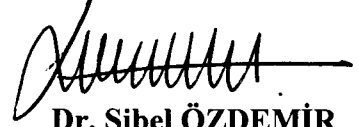

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.20/08/2021

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle Avrupa ülkeleri ile kaynak ülkeler arasında yasa dışı göç ya da 'düzensiz göç' diye tanımlanan göç bakımından önemli bir kavşak noktasındadır. Bu nedenle Avrupa'ya düzensiz göç konusu ülkemiz ile resmi aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği (AB) arasındaki önemli konu başlıklarından biri olarak gündemdeki önemini korumaktadır. Düzensiz göç konusunda Türkiye ile AB arasındaki iş birliğinin temelini oluşturan 2016 tarihli 18 Mart Mutabakatı sayesinde AB ülkelerine olan düzensiz göç hızla düşmüştür. Ancak ülkemize yüklenen ekonomik ve sosyal külfet her anlamda artmıştır. Siyasi iktidarın öngörüsüz ve dirayetsiz politikaları nedeniyle ülkemiz bugün bir transit ülke olmaktan çıkıp beş buçuk milyon düzensiz göçmen ve sığınmacıya ev sahipliği yapan bir ülke durumuna getirilmiştir. Siyasi iktidar ve Bakanlığınız, düzensiz göç konusunda AB'nin verdiği sözleri yerine getirmesini sağlayamamıştır. Çözüm yolu olarak Covid-19'un tüm dünyaya yayılmaya başladığı bir dönemde sınırları göçmenlere açmıştır. Atılan bu adım sonrasında 18 Mart Mutabakatı'nın güncelleneceğine dönük açıklamalar yapılmıştır. Fakat aradan geçen on sekiz ayda karşılıklı görüşmelerin dışında hiçbir somut adım atılmamış ve ülkemizin karşı karşıya bırakıldığı düzensiz göç sorununun maliyetleri artmıştır. Suriyeli göçmenlerin ardından, siyasi iktidarın öngörüsüz ve ülke çıkarlarını öncellemeyen politikaları nedeniyle düzensiz Afgan göçü dalgasıyla birlikte sorunlar ve maliyetler yeni bir boyut kazanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Son yapılan Brüksel Zirvesi'nde Afganistan konusu gündeme gelmiş midir? Görüşmeler resmî tutanaklarda yer almış mıdır? Görüşmelere Dışişleri Bakanlığını temsilen kim veya kimler katılmıştır?
- 2) AB üst düzey kurumsal temsilcilerinin açıklamalarında ülkemize Afganistan'dan gelecek göç akımında sınır ülke olmamamıza karşılık sorumluluk yükleyen açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalar sonrasında Bakanlığın ve AB Başkanlığının, AB'li yetkililer ile bir teması olmuş mudur? Oldu ise hangi konular gündeme gelmiş ve ülkemiz açısından herhangi bir olumlu karar alınmış mıdır?
- 3) Bakanlığınızın Afganistan'dan ülkemize yönelik devam etmekte olan düzensiz göç sürecini yönetme konusundaki yaklaşımı nedir?
- 4) 18 Mart Mutabakatı'nın güncelleneceğine yönelik açıklamalar kapsamında, yeni anlaşmada Suriyeli olmayanların da kapsama dahil edilmesi gündemde midir? Gündemde ise hangi ülkeler anlaşma kapsama alınması söz konusudur?
- 5) 18 Mart Mutabakatı'ndan doğan sorumluluklarını tam olarak yerine getirmeyen AB tarafı ile nasıl bir anlaşma süreci yürütülmekte veya öngörülmektedir? Türkiye'nin güncellenmesi konuşulan bu anlaşmadan temel beklentileri nedir?
- 6) Düzensiz göçmenlerin dış politikada 'pozitif gündem' olarak araçsallaştırıldığı yönündeki iddiaları Bakanlık olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?